

ИЗВЕСТИЕ 2001/С 368/07НА КОМИСИЯТА

относно споразуменията с незначителен ефект, които не ограничават съществено конкуренцията по смисъла на член 81, параграф 1 от Договора за създаване на Европейската общност (*de minimis*)¹

(Текст от значение за ЕИП)

1. Член 81, параграф 1 забранява споразуменията между предприятия, които могат да засегнат търговията между държавите-членки, и които имат за цел или за резултат да предотвратят, да ограничат или да нарушат конкуренцията в рамките на общия пазар. Съдът на Европейските Общности е приел, че тази разпоредба не е приложима щом ефекта на споразумението върху обмена в рамките на Общността или върху конкуренцията не е значителен.

2. В настоящото известие Комисията определя количествени измерения, посредством прагове на пазарните дялове, на това, което не представлява съществено ограничаване на конкуренцията по смисъла на член 81 от Договора. Това определяне чрез отсъствието на съществения белег, не означава че споразуменията сключени между предприятия надвишаващи посочените в настоящото известие прагове ограничават значително конкуренцията. Напълно възможно е такива споразумения да имат въздействие върху конкуренцията само в незначителна степен, а следователно и да не са забранени с член 81, параграф 1².

3. Споразумения могат освен това да не попадат в приложното поле на член 81, параграф 1 поради факта, че те не могат да засегнат чувствително търговията между държавите-членки. Настоящото известие не разглежда този въпрос. То не цели да даде количествено измерение на това, което не представлява чувствително въздействие върху търговията. Трябва да се признае все пак, че споразуменията между малки и средни предприятия, така както са определени в приложението към Препоръката 96/280/ЕО на Комисията³, рядко са в състояние да засегнат чувствително търговията между държавите-членки. Към момента малките и средни предприятия се определят в тази препоръка като предприятия с по-малко от 250 работници и служители и или годишен оборот от максимум EUR 40 милиона, или годишен баланс от най-много EUR 27 милиона.

4. Комисията няма да открива процедура нито въз основа на отправено до нея искане, нито служебно, в случаите, обхванати от настоящото известие. Когато предприятия приемат добросъвестно, че едно споразумение попада в приложното поле на настоящото известие,

¹ Настоящото известие заменя известието относно споразуменията с незначителен ефект (ОВ С 372, 9. 12. 1997г.)

² Вж. например решението на Съда на Европейските общности по свързаните дела C-215/96 и C-216/96, *Bagnasco (Carlos) v Banca Popolare di Novara и Casa di Risparmio di Genova e Imperia*, точки 34 и 35, Сборник съдебна практика на Съда на Европейските общности, 1999 год., стр. I-135. Настоящото известие не се отразява също така на принципите на преценка, от гледна точка на член 81, параграф 1, изложени в известието на Комисията относно "Насоките за приложимостта на член 81 от Договора за ЕО по отношение на споразуменията за хоризонтално сътрудничество. (ОВ С 3, 6. 1. 2001 г.), по-специално, точки 17 - 31 включително, и в известието на Комисията относно "Насоките за вертикалните ограничения", (ОВ С 291, 13. 10. 2000 г.), и по-специално точки 5 - 20 включително.

³ ОВ L 107, 30. 4. 1996 г., стр. 4. Настоящата препоръка ще бъде преразгледана. Предвижда се да се увеличи прагът на годишния оборот от EUR 40 милиона на EUR 50 милиона и прага на годишния баланс от EUR 27 милиона на EUR 43 милиона.

Комисията няма да налага глоби. Независимо че няма задължителна сила по отношение на тях, настоящото известие цели също да даде указания на съдилищата и на органите на държавите-членки за прилагането на член 81 в рамките на техните държави.

5. Настоящото известие се прилага също по отношение на решенията на сдружения на предприятия и на съгласуваните практики.

6. Настоящото споразумение не накърнява тълкуването на член 81, което би могло да бъде дадено от Съда на Европейските общности или от Първоинстанционния съд на Европейските общности.

II

7. Комисията счита, че споразуменията между предприятия, които засягат търговията между държави-членки не ограничават чувствително конкуренцията по смисъла на член 81, параграф 1:

а) ако агрегираният пазарен дял притежаван от страните по споразумението не надвишава 10% на нито един от съответните пазари засегнати от въпросното споразумение, когато споразумението е сключено между предприятия, които са съществуващи или потенциални конкуренти на някой от тези пазари (споразумения между конкуренти)⁴ или

б) ако пазарният дял на всяка една от страните по споразумението не надвишава 15% на нито един от съответните пазари засегнати от споразумението, когато споразумението е сключено между предприятия, които не са съществуващи или потенциални конкуренти на нито един от тези пазари (споразумения между неконкуренти).

В случаите когато е трудно да се определи дали става въпрос за споразумение между конкуренти или за споразумение между неконкуренти, се прилага праг от 10%.

8. Когато на един съответен пазар, конкуренцията е ограничена от ефект на натрупване на споразуменията за продажба на стоки или услуги сключени от различни доставчици или дистрибутори (ефект на натрупване за заключване на паралелните мрежи на споразумения имащи сходно въздействие върху пазара), праговете, посочени в точка 7 се снижават на 5 %, независимо дали става въпрос за споразуменията между конкуренти или за споразуменията между неконкуренти. Приема се, че индивидуалните доставчици или дистрибутори, чийто пазарен дял не надхвърля 5%, по начало не допринасят значително за един ефект на натрупване за заключване⁵. Ефект на натрупване за заключване вероятно няма да

⁴ Относно точния смисъл на “съществуващи конкуренти” и “потенциални конкуренти”, виж известието на Комисията относно “Насоките за приложимостта на член 81 от Договора за ЕО по отношение на споразуменията за хоризонтално сътрудничество (ОВ С 3, б. 1. 2001 г., параграф 9). Едно предприятие се счита за съществуващ конкурент ако то присъства на същия съответен пазар или, при липса на споразумение, то е способно да приспособи продукцията си с оглед производството на съответните продукти и да ги пусне на пазара в кратки срокове без да понесе никакви допълнителни високи разходи и рискове за да реагира на слаби, но постоянни изменения на относителните цени (директна заместимост от страната на предлагането). Едно предприятие се счита за потенциален конкурент ако някои белези дават основание да се смята, че при липса на споразумение, то би могло и би било готово да се съгласи на допълнителните инвестиции или другите разходи за приспособяване необходими за да може да влезе на съответния пазар, за да реагира на едно леко но трайно увеличаване на относителните цени..

⁵ Виж също известието на Комисията относно “Насоките за вертикалните ограничения (ОВ С 291, 13. 20. 2000 г.), по-специално параграфи 73, 142, 143 и 189. Докато за някои ограничения, тези насоки вземат предвид не само общия пазарен дял, но също и свързания пазарен дял на един отделен доставчик или купувач, всички прагове за пазарен дял посочени в настоящото известие се отнасят за общите пазарни дялове.

съществува, ако по-малко от 30% от съответния пазар е обхванат от (паралелни мрежи от) споразумения имащи сходни последици.

9. Комисията смята също, че споразуменията не ограничават конкуренцията, ако пазарните дялове не надвишават съответно 10 %, 15 % и 5 % посочени в точки 7 и 8 с повече от 2 процентни пункта в продължение на две последователни календарни години.

10. За да се изчисли пазарния дял е необходимо да се определи съответния пазар. Той се състои от съответния продуктов пазар и от съответния географски пазар. За определянето на съответния пазар следва да се вземе предвид известието за определянето на съответния пазар за нуждите на законодателството за конкуренцията на Общността⁶. Пазарните дялове трябва да се изчисляват на основата на данните отнасящи се до стойността на продажбите или, когато са налице условията за това, на данните отнасящи се до стойността на покупките. Ако няма на разположение данни относно стойността на продажбите, могат да се използват оценки основани на други сигурни сведения относно пазара, включително обема на продажбите.

11. Точки 7, 8 и 9 не се прилагат по отношение на споразуменията съдържащи някое от следните характерни ограничения (наричани по-долу “очевидни ограничения”) :

1) по отношение на споразуменията между конкуренти така както са определени в точка 7, ограниченията, които пряко, или непряко, самостоятелно, или съвместно с други фактори, върху които страните могат да влияят, имат за предмет⁷:

а) определянето на цените за продажба на продуктите на трети лица ;

б) ограничаването на производството или на продажбите ;

в) разпределянето на пазарите или на клиентите ;

2. що се отнася до споразуменията между неконкуренти така както са определени в точка 7, ограниченията, които пряко или косвено, самостоятелно, или съвместно с други фактори върху които страните могат да влияят имат за предмет :

а) ограничаването на възможността на купувача да определи своята продажна цена, независимо от възможността за доставчика да наложи една максимална продажна цена или да препоръча продажна цена, при условие, че последните не са равни на една твърдо определена или минимална продажна цена в резултат на натиск, упражнен от една от страните или на стимулиращи мерки взети от нея ;

б) ограниченията отнасящи се до територията, на която, или клиентите, на която купувачът може да продава стоките или услугите предмет на договора, освен ако става въпрос за едно от неявните ограничения изброени по-долу :

- ограничаването на активните продажби към изключителната територия или изключителната клиентите запазени за доставчика или предоставени от

⁶ ОВ С 372, 9.12.1997 г., стр. 5.

⁷ Без да се накърнява положението на съвместно производство с или без обща дистрибуция, така както са определени в член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) №2659/2000 на Комисията (ОВ L 304, 5. 12. 2000 г., съответно стр. 3 и 7).

доставчика на друг купувач, когато едно такова ограничаване не ограничава продажбите от страна на клиентите на купувача,

- ограничаването на продажбите на крайните потребители, от един купувач, който оперира на пазара като търговец на едро,

- ограничаването на продажбите от членовете на една система за селективна дистрибуция по отношение на неодобрените дистрибутори и

- ограничаването на възможността на купувача да продава компоненти предназначени за вграждане, на клиенти, които биха могли да ги използват за производството на изделия сходни с тези произведени от доставчика ;

в) ограничаването на активните продажби или на пасивните продажби на крайните ползватели от членовете на една система за селективна дистрибуция, които действат на пазара като търговци на дребно, без да се накърнява възможността да се забрани на един член на системата да упражнява своята дейност от едно неразрешено място на установяване за упражняване на дейността ;

г) ограничаването на кръстосаните доставки между дистрибуторите вътре в една система за селективна дистрибуция, включително и между дистрибуторите действащи на различни стадии на търговията;

д) ограничаването, договорено между един доставчик на компоненти и един купувач, който ги използва в производството си, което ограничава възможността за доставчика да продава тези компоненти като резервни части на крайни потребители или на лица, които извършват ремонт или на други доставчици на услуги, които не са били посочени от купувача за ремонта или поддръжката на неговите стоки;

(3) що се отнася до споразуменията между конкуренти, така както са определени в точка 7, когато конкурентите оперират, за нуждите на споразумението, на различни нива на процеса на производството или на процеса на дистрибуцията, което и да е от явните ограничения изброени в параграфи 1 и 2.

12. 1) По смисъла на настоящото известие, термините “предприятие”, страна по споразумението”, “дистрибутор”, “доставчик” и “купувач”, включват съответните свързани с тях предприятия.

(2) “Свързани предприятия” са:

а) предприятията, в които една страна по споразумението има пряко или непряко

- възможност да упражнява повече от половината от правата на глас, или

- възможност да посочва повече от половината от членовете на надзорния съвет или на управителния съвет или на органите представляващи по закон предприятието, или

- правото да управлява делата на предприятието ;

б) предприятията, които разполагат пряко или непряко в едно предприятие, страна по споразумението, с правата или възможностите изброени в буква а) ;

в) предприятията, в които едно от предприятията, посочени в буква б) разполага пряко или непряко с правата или възможностите изброени в буква а) ;

г) предприятията, в които едно предприятие, страна по споразумението и едно или няколко предприятия от посочените в букви а), б) или в), или в които две или повече от последните разполагат заедно с правата или възможностите изброени в буква а) ;

е) предприятията, в които правата или възможностите изброени в буква а) се държат съвместно от :

- страни по споразумението или съответните свързани с тях предприятия, посочени в букви от а) - г), или

- една или няколко страни по споразумението или едно или няколко от свързаните с тях предприятия, посочени в букви от а) - г) и едно или няколко трети лица.

(3) По смисъла на параграф 2, буква е), пазарният дял на предприятията притежавани съвместно трябва да бъде разпределен по равно между всички предприятия разполагащи с правата или възможностите изброени в точка 2, буква а).